

Nijmegen

Aan de fractie van Partij voor de Dieren
t.a.v. mevrouw M. van Doorn

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Jantine Stockel
j.stockel@nijmegen.nl
T 024 – 329 97 13

Ons kenmerk
D220350743

Bijlage(n)
Bijgevoegd: Ja

Datum 12 april 2022
Onderwerp Beantwoording schriftelijke vragen art. 39
Ontwikkelingen particuliere houtstook

Geachte mevrouw M. van Doorn,

Op 16 maart 2022 heeft u ons vragen ex art. 39 gesteld met betrekking tot ontwikkelingen rondom particuliere houtstook. In deze brief geven wij u informatie per gestelde vraag. Daarnaast vindt u informatie over luchtkwaliteit in de raadsbrief Jaarrapportage luchtkwaliteit 2019 en 2020, zoals vandaag verzonden aan uw raad.

1. Naar schatting heeft 16% van de Nijmeegse huishoudens een houtkachel of een houtgestookte open haard, hetgeen neerkomt op ruim 15.000 van dergelijke installaties in totaal. Daarvan kunnen er middels de subsidieregeling in de twee jaar durende pilot slechts 10 worden verwijderd. Er zijn in de afgelopen maanden 4 workshops verantwoord stoken georganiseerd, waarvan er 3 daadwerkelijk zijn gegeven en waaraan in totaal 84 personen hebben deelgenomen.

- a. Hoeveel installaties zijn met de subsidieregeling al verwijderd? Zo ja, hoeveel?*
- b. Hebben zich meer belangstellenden gemeld dan de omvang van de subsidieregeling? Zo ja, hoeveel, en hoe is daarmee omgegaan?*
- c. Is het college bereid om na het stookseizoen van winter 2021-2022 een tussentijdse evaluatie te houden inzake de pilot en de genomen maatregelen? Zo ja, is het college bereid deze evaluatie voor aanvang van het zomerreces 2022 naar de raad te zenden?*

We hebben dit stookseizoen 6 bijeenkomsten gepland. Eén bijeenkomst (13 januari) ging niet door vanwege te weinig aanmeldingen. In totaal hebben 111 personen de cursus gevolgd. Daarnaast is er een pilot gestart met subsidie voor het verwijderen of dicht laten maken van de schoorsteen of het plaatsen van een filter. Nijmegen-West is aangewezen als proefgebied in verband met relatief veel klachten over luchtkwaliteit. Aanvragers van subsidie voor een filter moeten verplicht eerst een stookworkshop volgen. Er is inmiddels 9 keer een subsidie aangevraagd voor het verwijderen van de schoorsteen waarvan er 1 is afgewezen (lag niet in West). Er zijn 5 aanvragen voor een abcat-filter binnengekomen waarvan er 1 is afgewezen omdat de woning niet in West lag. Het totaalbedrag wat aan

subsidies is uitgegeven is ongeveer €10.000. Dit was het voor 2021 beschikbaar gestelde bedrag. We hebben in 2022 nog zo'n €10.000 te vergeven. We verwachten nog aanvragen voor filters.

We gaan een tussentijdse evaluatie uitvoeren. Of die evaluatie voor het zomerreces klaar kan zijn kunnen we op dit moment nog niet zeggen. We laten de raad dit tijdig voor het zomerreces weten.

2. De gemeente heeft slechts zeer laat, ver na aanvang van het houtstookseizoen, publiekelijk geuit dat houtstook onwenselijk is en dan ook nog op zeer summiere wijze. Aan de criteria uit het dictum is niet voldaan.

- a. Is het college het met de Partij voor de Dieren fractie eens dat bij de publieke uitingen over houtstook niet is voldaan aan de opdracht uit het dictum van de motie van 5 oktober 2021, te weten: 'de beschikbare communicatiemiddelen maximaal te benutten, niet alleen qua type communicatiemiddel, maar ook qua frequentie, spreiding en boodschap, waarbij wat dat laatste betreft altijd een duidelijke oproep wordt gedaan het stoken in zijn geheel achterwege te laten'?*
- b. Bent u bereid om een overzicht naar de raad te zenden van alle publieke uitingen die de gemeente publiekelijk heeft gedaan als gevolg van genoemde motie?*

Hier zijn we het niet mee eens. Sinds de genoemde motie van 5 oktober 2021 communiceren we dat het helpt om het vuur uit te laten. We weten echter ook dat niet iedereen uit eigen beweging bereid is om helemaal niet meer te stoken. Er is tenslotte op dit moment geen verbod op houtstook. We delen daarom stooktips om de overlast te verminderen. Als men dan toch stookt, dan zo verantwoord mogelijk. Uit onderzoek (Motivaction, 2019) blijkt dat alleen maar focussen op niet stoken, niet kansrijk is. Veel mensen (83%) vinden stoken gezellig en 68% van de stokers is best bereid om maatregelen te nemen om de overlast te verminderen. 10% is bereid de kachel of open haard voor altijd uit te laten. We benoemen daarom dat het helpt om het vuur uit te laten, maar laten ook zien wat mensen voorlopig kunnen doen om overlast te verminderen. Daarnaast proberen we ook om inwoners bewust te maken van de gezondheidseffecten van houtrook. Stoppen of minderen met houtstook is gepland gedrag, wat tot stand komt na afweging en overweging. Wie een houtkachel of open haard heeft, of in de zomer graag barbecueert, stopt hier niet zomaar mee. We zetten in op bewustwording zodat stokers langzamerhand mee worden genomen naar een goede reden om te stoppen met stoken.

Kort voordat de genoemde motie van 5 oktober werd aangenomen is er veel media-aandacht geweest voor de subsidie voor het verwijderen of dicht laten maken van de schoorsteen of het plaatsen van een filter in Nijmegen-West. Dit werd op 5 en 6 oktober gedeeld op Rn7, De Gelderlander, Omroep Gelderland en RegioTVTiel. Een voorbeeld hiervan is opgenomen in bijlage 1.

Verder hebben we gecommuniceerd via De Brug, de nieuwsbrief Duurzaam Wonen, en de gemeentelijke social mediakanalen. Hieronder een overzicht van de data vanaf 20 oktober 2021. Enkele voorbeelden zijn opgenomen in bijlage 1.

Artikel in de Brug:

- 3 december, 17 december en 21 januari, 26 februari.

Social media berichten:

- Facebook gemeentelijk kanaal
23 Oktober, 22 november, 13 december, 3 januari, 21 januari, 10 februari, 25 februari (ook op Instagram), 8 maart (ook op Instagram), 28 maart (ook op Instagram)
- Twitter, 23 oktober 2021, 22 november 2021, 24 januari 2022. We delen altijd het stookalert voor de provincie Gelderland op Twitter. Al sinds 2017 staan we in de top 5 van steden waar de landelijke stookwijzer het meest bezocht wordt (Dashboard Stookwijzer, jaaroverzicht 2017, 2018, 2019, 2020, 2021).

Opgenomen in digitale gemeentelijke nieuwsbrief: 20 oktober en 8 december.

Opgenomen in nieuwsbrief Duurzaam Wonen: februari

Website regelmatige update: [Hout stoken - Bouwen en wonen - Diensten - Gemeente Nijmegen](#), [Volg een gratis stookworkshop - Bouwen en wonen - Diensten - Gemeente Nijmegen](#), [Subsidie verminderen overlast houtkachels - Subsidies - Diensten - Gemeente Nijmegen](#)

3. Op de website van het Informatiepunt Leefomgeving (IPL) staat een overzicht van de mogelijkheden die de gemeente heeft om serieus het gebruik van particuliere houtstook zoveel mogelijk een halt toe te roepen. Is het college bereid om de mogelijkheden die hier staan opgesomd te onderzoeken en te beoordelen of implementatie in Nijmegen mogelijk is, en daarbij tenminste mee te nemen:

- a. Het opnemen van ambities en beleid rondom het terugdringen van (particuliere) houtstook in de volgende (concept) versie van de Omgevingsvisie Nijmegen en Uitvoeringsagenda Luchtkwaliteit, met een programma van maatregelen en omgevingswaarden voor luchtkwaliteit?*
- b. Het opnemen van regels over het gebruik van houtkachels en andere installaties waarin hout wordt gestookt in toekomstige omgevingsplannen, met het oogmerk het beschermen van gezondheid en milieu?*
- c. Het instellen van een vergunningsplicht, een meldingsplicht of een informatieplicht?*

In ons Uitvoeringsprogramma luchtkwaliteit 2020-2030, Op weg naar een gezonde luchtkwaliteit, zijn de maatregelen 19 (Lokale acties houtstook) en 20 (Stookverbod in wijken en havens) opgenomen. We werken lokaal aan het verminderen van houtstookoverlast maar vooral ook landelijk zodat er uniforme, duidelijke regels komen waarmee alle gemeenten en inwoners aan de slag kunnen. We werken daarom samen met andere gemeenten en de rijksoverheid via het landelijke Schone Lucht Akkoord aan maatregelen op het gebied van houtstook. Naast maatregelen nemen we deel aan twee pilots in het kader van het Schone Lucht Akkoord. Daarin wordt onderzocht en uitgetoetst wat we kunnen doen met mogelijkheden zoals op de site van het informatiepunt Leefomgeving. Zo leren we van elkaar.

- In de pilot Houtstookarme/houtstookvrije wijken onderzoeken de gemeenten welk pakket van maatregelen het meest adequaat is om te zorgen voor zo min mogelijk (overlast van) houtstook en wat erbij komt kijken om een wijk houtstookarm te maken. De focus ligt op de juridische en praktische

mogelijkheden om houtrook te beperken en houtrookvrije en houtrookarme buurten te realiseren. Iedere gemeente geeft een eigen invulling aan de pilot. In Utrecht ligt de focus op een stadsbrede benadering van de aanpak van de houtstook-problematiek, met een voorlichtingscampagne (Utrechtse stookstandaard), houtstook-trainingen, en een subsidieregeling om het gebruik van open haarden en oude houtkachels uit te faseren. De Gemeente Helmond onderzoekt de mogelijkheden voor een houtstookarme nieuwbouwwijk. In Nijmegen richten we ons op de bewustwording van de gezondheidseffecten en wordt de proef met de subsidieregeling uitgevoerd in Nijmegen-West. De gemeenten wisselen hun kennis en ervaringen uit. Bij positieve uitkomsten van de pilot verkennen gemeenten de mogelijkheden om dit in hun eigen gemeente toe te passen. De beoogde effecten zijn minder houtrookemissies in wijken, inzicht in de mogelijkheden om eisen te stellen aan houtstook, uitstoot, toestellen en fysieke omgeving en de mogelijkheden voor handhaving en toezicht. Daarnaast inzicht in de wijze hoe bewoners betrokken kunnen worden, verleiden tot wijzigingen in stookgedrag en mogelijkheden in het omgevingsplan voor aanvullende regels.

- In de pilot Stookverbod bij stookalert is in 2021 een verkenning naar de mogelijkheden van een stookverbod tijdens een RIVM stookalert gestart. Juridisch is er mogelijk een optie beschikbaar om het verbod in te voeren. Er is (nog) geen bestuurlijk besluit genomen door de gemeentelijke SLA-deelnemers om het verbod in te voeren. De pilot heeft nieuwe inzichten opgeleverd voor de verdere ontwikkeling van beleid, inclusief keuzemogelijkheden en knelpunten, voor het verminderen van houtstookemissies en overlast middels een stookverbod. Het beoogde effect van de pilot is minder houtrookemissies in wijken en inzicht in de juridische mogelijkheden.

Daarnaast hebben we onlangs gesproken met enkele organisaties die actief zijn in de bestrijding van Houtstook. Dit heeft ook suggesties opgeleverd voor de verdere aanpak.

4. De gemeenteraad van Amersfoort heeft op 22 februari 2022 een raadsvoorstel van het college aangenomen dat onder andere ziet op het verbieden van houtstook voor ruimteverwarming middels regels voor energietransitie, houtstook en duurzame mobiliteit in het omgevingsplan wanneer de Stookwijzer code rood aangeeft. Een amendement op dit voorstel is tevens aangenomen dat het criterium code rood uitbreidt met code oranje.

- a. Is het college bereid te onderzoeken of deze wijze van regelgeving, exact of in de geest ervan, tevens toepasbaar is in Nijmegen?*
- b. Is het college bereid om samen met Amersfoort en/of andere gemeenten, bijvoorbeeld middels de VNG, als dat niet al geschiedt, op te trekken en gezamenlijk de rijksoverheid aan te moedigen om betere regelgeving en meer bevoegdheden voor gemeenten te ontwikkelen, en om gezamenlijk te onderzoeken welke maatregelen er door gemeenten te nemen zijn binnen het huidige bestuurlijk-juridische stelsel?*

We willen in gesprek met gemeente Amersfoort om te leren van hun aanpak. Zoals bij het antwoord op vraag 3 aangegeven werken we binnen het Schone Lucht Akkoord al samen met andere gemeenten en de rijksoverheid aan het thema houtstook. Dit doen we binnen

de landelijke pilot houtrookvrije/houtrookarme wijken. Daar wordt onder andere gesproken over mogelijkheden qua regelgeving voor gemeenten. Ook hebben we deelgenomen aan de verkennende fase van de landelijke pilot Stookverbod bij stookalert. Bij een eventueel vervolg op deze pilot streven we weer naar deelname.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout
Gemeentesecretaris

drs. H.M.F. Bruls
Burgemeester

Bijlage:
Voorbeelden communicatie houtstook.